

SÄKERHETSDATABLAD

Tarkett Primer

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

Utgivningsdatum 08.01.2009
Revisionsdatum 11.05.2014

1.1. Produktbeteckning

Produktnamn Tarkett Primer
Artikelnr. 8790108

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Användningsområde Häftssubstans

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företagsnamn Tarkett AB
Postnr. 289 89
Postort Hanaskog
Land Sverige
Telefon 044-268000
Fax 044-268169
E-post lotta.andersson@tarkett.com
Webbadress <http://www.tarkett.se>
Kontaktperson Lotta Andersson 076 102 42 48

1.4. Telefonnummer för nödsituationer

Nödtelefon Giftinformationscentralen:112
Giftinformationscentralen (ej akut):08-33 12 31

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering enligt 67/548/EEC eller 1999/45/EC Xn; R20, R36/37/38, R40, R42/43, R48/20
Klassificering enligt DSD / DPD, kommentar Farligt vid inandning. Produkten kan orsaka hud- och ögonirritation vid direkt kontakt. Kan ge allergi vid inandning och hudkontakt. Kan irritera inre organ samt magsmältningskanalen. Innehåller isocyanater.
Ämnets / blandningens farliga egenskaper Produkten innehåller polymetylenpolyfenylisocyanat som är skadligt för vattenlevande organismer
Ytterligare information om klassificering Ej brandfarlig

2.2. Märkningsuppgifter

Farosymbol

Hälsoskadlig

R-fraser R20 Farligt vid inandning
R42/43 Kan ge allergi vid inandning och hudkontakt

	R36/37/38 Irriterar ögonen, andningsorganen och huden R48/20 Farligt: risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering genom inandning. R40 Misstänks kunna ge cancer.
S-fraser	S23 Undvik inandning av rök/dimma/ånga från produkten. S45 Vid olycksfall, illamående eller annan påverkan, kontakta omedelbart läkare. Visa om möjligt etiketten. S24 Undvik kontakt med huden. S36/37 Använd lämpliga skyddskläder och skyddshandskar. S29 Töm ej i avloppet.

2.3. Andra faror

Andra faror	Vid långvarig eller upprepad inandning och hudkontakt kan produkten ge upphov till allergiska reaktioner redan vid mycket låga koncentrationer, detta då den innehåller diisocyanater som är sensibiliserande. Personer som tidigare har utvecklat överkänslighet mot isocyanater skall undvika, eller iaktta extra försiktighet, vid hantering av denna produkt. Har man besvär med luftrören eller lungorna eller ofta får eksem skall man inte arbeta med diisocyanater. Alla som kan komma att utsättas för diisocyanater i arbetet måste genomgå läkarundersökning (se AFS 2005:6).
-------------	---

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.2. Blandningar

Ämne	Identifiering	Klassificering	Innehåll
Polymetylenpolyfenylisocyanat	CAS-nr.: 9016-87-9 EG-nr.: - Indexnr.: 615-005-00-9	Xn; R20, R36/37/38, R42/43	50 - 100 vikt%
Metylendifenylidiisocyanat	CAS-nr.: 26447-40-5 EG-nr.: 247-714-0 Indexnr.: 615-005-00-9	Canc3;R40 Xn; R20, R48/20 Xi;R36/37/38 R42/43 Carc. 2; H351 Acute tox. 4; H332 STOT RE 2; H373 Eye Irrit. 2; H319 STOT SE 3; H335 Skin Irrit. 2; H315 Resp. Sens. 1; H334 Skin Sens. 1; H317 Anmärkning: C	10 - 20 vikt%
Beskrivning av blandningen	Produkten är sensibiliserande och kan ge upphov till allergi vid långvarig eller upprepad inandning och hudkontakt. Personer som tidigare har utvecklat överkänslighet mot isocyanater bör undvika, eller iaktta extra försiktighet, vid hantering av denna produkt. Alla som kan komma att utsättas för diisocyanater i arbetet måste genomgå läkarundersökning (se AFS 2005:6 "Medicinska kontroller i arbetslivet").		
Ämne, kommentar	*För R-frasers fullständiga lydelse, se avsnitt 16.		

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1. Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Allmänt	Visa detta säkerhetsdatablad för jourhavande läkare. Håll personen varm och lugn. Ge aldrig något genom munnen till en medvetslös person. Ge andningshjälp vid behov. Tvättställ/handfat måste finnas tillgängligt. Möjligheter till ögonsköljning skall finnas i anslutning till hanteringsplats.
---------	--

	Förgiftningssymptom kan uppträda först efter många timmar. Av denna anledning krävs läkarövervakning i minst 48 timmar efter ett olycksfall.
Inandning	Vid illamående eller andra symptom: Flytta den drabbade ut i friska luften. Kontakta läkare vid fortsatt obehag. Vid medvetslöshet lägg och transportera patient stabilt i framstupa sidoläge.
Hudkontakt	Tvätta huden med tvål och vatten. Uppstår hudirritationer bör läkare kontaktas.
Ögonkontakt	Tag av kontaktlinser. Håll ögonlocken brett isär och rulla med ögonen. Skölj med rikliga mängder tempererat 20°C - 30°C vatten under lågt tryck i minst 15 minuter. Vid kvarstående besvär (intensiv sveda, smärta, ljuskänslighet, synpåverkan) fortsätt att spola och kontakta/upsök sjukhus eller läkare.
Förtäring	Kontakta läkare vid obehag eller om stora mängder av produkten har förtärats.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Akuta symptom och effekter	Enstaka exponering leder till irritation, t.ex. hudirritation vid hudkontakt och irritation och smärta vid stänk i öga. Har man besvär med lufrören eller lungorna eller ofta får eksem skall man inte arbeta med diisocyanater.
Fördröjda symptom och effekter	Vid långvarig eller upprepad inandning och hudkontakt kan produkten ge upphov till allergiska reaktioner redan vid mycket låga koncentrationer, detta då den innehåller diisocyanater som är sensibiliserande. Personer som tidigare har utvecklat överkänslighet mot isocyanater skall undvika, eller iaktta extra försiktighet, vid hantering av denna produkt.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel	Alkoholresistent skum, vattenspray eller vattendimma. Till mindre bränder kan pulver eller koldioxid används.
Olämpliga brandsläckningsmedel	Vatten i samlad stråle.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Farliga förbränningsprodukter	Undvik inandning av rökgaser. Vid brand kan tät rök, cyanater, kolmonoxid och andra toxiska ångor avges.
-------------------------------	--

5.3. Råd till brandbekämpningspersonal

Personlig skyddsutrustning	Anpassa släckning till omgivande förhållanden. Använd komplett skyddsutrustning inklusive sluten andningsapparat.
----------------------------	---

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Allmänna åtgärder	Använd lämplig skyddsutrustning.
-------------------	----------------------------------

6.2. Miljöskyddsåtgärder

Miljöskyddsåtgärder	Låt inte produkten komma ut i mark/avlopp/vatten/vattendrag. Meddela Räddningsverket vid större utsläpp.
---------------------	---

6.3. Metoder och material för inneslutning och sanering

Rengöringsmetod	Täck spillet med absorberande material såsom sand, sågspån, sand, kiselgur eller vermicilit. När materialet har absorberat produkten samlas spillet upp i ett öppet fat som omedelbart transporteras till en avskild inhägnad plats utomhus. Uthärda sedan produkten genom att hålla det öppna fatet lätt vattenfuktat i 10 dagar. Det öppna fatet kan sedan förslutas och transporteras. Ett kärl som har innehåller diisocyanat får inte behandlas med vatten och sedan tillslutas. Man får ofta en gasutveckling som kan bli så kraftig att kärlet kan sprängas.
-----------------	---

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Andra anvisningar	Se Avsnitt 13 för avfallshantering. Se avsnitt 7 för hantering och avsnitt 8 för
-------------------	--

personlig skyddsutrustning.

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Hantering Sörj för god ventilation. Ät eller drick inte under hanteringen. Undvik ögonkontakt. Tvätta händerna efter hantering. Använd personlig skyddsutrustning, se avsnitt 8.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Lagring Förvara produkten i svala, torra lokaler med god ventilation. Förvara åtskilt från direkt solljus. Förvara produkten frostfritt i väl tillsluten behållare.

7.3 Specifik slutanvändning

Särskilda slutanvändare

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

Övrig information om gränsvärden Hygieniska gränsvärden för ingående ämnen enligt Arbetsmiljöverkets författningssamling AFS 2011:18:

4,4´-Metylendifenylidiisocyanat** (CAS 101-68-8)

Nivågränsvärde (NGV)
ppm mg/m³
0,002 0,03

Takgränsvärde*(TGV)
ppm mg/m³
0,005 0,05

* Takgränsvärdet avser en 5-minutersperiod.

** Samma gränsvärde uttryckt i ppm ska tillämpas även för de diisocyanater som inte har fastställda gränsvärden. Detsamma gäller för diisocyanater i damm- eller dimform, aerosol, inklusive prepolymeriserade isocyanater och addukter. Motsvarande värde uttryckt i mg/m³ är olika för olika ämnen.

Ämnet är sensibiliserande. Medicinsk kontroll krävs för hantering av ämnet. Se vidare föreskrifterna om medicinska kontroller i arbetslivet, AFS 2005:6.

8.2 Begränsning av exponeringen

Andningsskydd

Andningsskydd Arbeta under punktutsug. Använd lämpligt andningsskydd med gasfilter typ B+P3 vid otillräcklig ventilation.

Handskydd

Handskydd Använd skyddshandskar. Exempel på lämpligt material är butylgummi, Vitron, 4H/Silver Shield eller annan handsktyp som rekommenderas av handskleverantör.

Ögon- / ansiktsskydd

Ögonskydd Skyddsglasögon eller ansiktsskydd.

Hudskydd

Hudskydd (av annat än händerna) Använd lämpliga skyddskläder.

Hygien / Miljö

Särskilda hygieniska åtgärder Ät, drick eller rök inte vid hanteringen. Tvätta händerna noga efter hantering.

Tvätta förorenade kläder innan återanvändning. Rengör förorenade golv och bordsytor.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Fysisk form	Vätska
Färg	Blå
Lukt	Karakteristisk.
Smältpunkt/smältpunktsintervall	Värde: < 0 °C
Kokpunkt/kokpunktsintervall	Värde: = 351 °C
Flampunkt	Värde: = 210 °C
Ångtryck	Värde: < 0,00001 hPa Testtemperatur: = 20 °C
Relativ densitet	Värde: = 1,17 g/cm ³
Löslighet i vatten	Hydrolyserar i vatten
Termisk tändtemperatur	Värde: > 400 °C
Viskositet	Värde: = 300 mPas (dynamisk) Testtemperatur: = 20 °C

9.2 Annan information

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Reaktivitet	Produkten är stabil vid rumstemperatur och under rekommenderade förvarings- och hanteringsförhållanden. Explosionsrisk om fukt får tränga in i slutna kärl (koldioxidutveckling som leder till höga tryck).
-------------	--

10.2 Kemisk stabilitet

Stabilitet	Produkten är kemiskt stabil vid rumstemperatur och under rekommenderade förvarings- och hanteringsförhållanden.
------------	---

10.3 Risk för farliga reaktioner

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Förhållanden som skall undvikas	Antändningskällor, gnistor, värme.
---------------------------------	------------------------------------

10.5. Oförenliga material

Material som skall undvikas	Aminer, alkoholer, starkt oxiderande ämnen, starka syror och starkt alkaliska material, för att undvika exoterma reaktioner. Produkten reagerar också med vatten.
-----------------------------	---

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Farliga sönderdelningsprodukter	Koldioxidutveckling vid kontakt med vatten. Vid höga temperaturer, t. ex vid brand, kan farliga sönderdelningsprodukter som t.ex. koldioxid, kolmonoxid, isocyanater, vätecyanid och amider uppstå. Värmealstrande bearbetning (t.ex. slipning) av uthärdad produkt kan frigöra isocyanatångor, som kan ge luftvägsbesvär
---------------------------------	--

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Toxikologisk information

Andra toxikologiska data	Kan ge allergi vid upprepad hudkontakt. Kroniska luftvägsbesvär som astma och bronkit kan induceras vid inandning.
--------------------------	---

Toxikologiska data för ämnen

Övriga upplysningar om hälsofara

Allmänt	Hudeffekter: Kan irritera huden. Inandningseffekter: Irriterar andningsorganen. Effekter på ögonen: Kan irritera ögonen. Övriga: Kan irritera inre organ samt magsmältningskanalen.
---------	--

Uppskattning av blandningens akuttoxicitet

Akut toxicitet, humandata	Polymetylenpolyfenylisocyanat: LD50 Oralt råtta: 15000 mg/kg kroppsvikt (ej hälsoskadlig) LC50 Inhalerat råtta 4h: 0,49 g/kg (giftigt vid inandning) LD50 Dermal kanin: >5000 mg/kg kroppsvikt (ej hälsoskadlig) De flesta diisocyanater är retande för luftvägarnas slemhinnor, ögonens bindhinna och huden. Inandning av ångor kan induceras kroniska luftvägsbesvär som astma och bronkit. Metylendifenylidiisocyanat: Oral LD50 >2000 mg/kg (råtta) Dermal LD50 >2000 mg/kg (kanin) Inhalativ LC50/4h 0,490 mg/l (råtta)
---------------------------	--

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet

Ekotoxicitet	Produkten innehåller polymetylenpolyfenylisocyanat som är skadligt för vattenlevande organismer. Specifik ekotoxikologisk information finns inte för produkten men för komponenterna gäller följande. Polymetylenpolyfenylisocyanat: LC50 Fisk 96h: 65 mg/l (skadligt) EC50 Daphnia 48h: 66 mg/l (skadligt) IC50 Alger 72h: 3230 mg/l Art: Skeletonema costatum (ej skadligt)
--------------	---

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

12.3 Bioackumuleringsförmåga

BCF, kommentar	Polymetylenpolyfenylisocyanat: BCF: 1(bioackumuleras ej)
----------------	--

12.4 Rörligheten i jord

Rörlighet	Data saknas på produkten. Produkten hydrolyserar i vatten.
-----------	--

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

12.6 Andra skadliga effekter

AVSNITT 13: Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Specificera lämpliga metoder för avfallshantering	Enligt SFS 2011:927 är avfallet farligt avfall med egenskap H4 (Hälsoskadlig). Lämnas till destruktion enligt lokala föreskrifter. Avyttring, transport, lagring och hantering skall ske i enlighet med Avfallsförordningen SFS 2011:927. Avfall från produkten får inte tillåtas förorena mark, vatten eller miljö.
Farligt avfall, produkt	Ja
Farligt avfall, förpackning	Ja. Märkning: Avfall eller spill av produkt skall i enlighet med Arbetsmiljöverkets föreskrift om hårdplast (AFS 2005:18)) förvaras i en separat avfallsbehållare med lock som varaktigt och tydligt märkas med texten "Farligt avfall" samt text som kortfattat anger innehåll och skyddsåtgärder. Övrigt: Ett kärl som har innehållit/innehåller diisocyanat får inte behandlas med vatten och sedan tillslutas. Om detta görs kan man få en gasutveckling som kan bli så kraftig att kärlet sprängas (se avsnitt 10).
EWC-kod	EWC: 080501 Avfall som utgörs av isocyanater

	EWC: 150102 Plastförpackningar EWC: 150104 Metallförpackningar
Andra upplysningar	Tömningsanvisning av behållare: Vänd behållaren upp och ned och skrapa ur det kvarvarande innehållet ur behållaren. Tömningen sker lämpligast i rumstemperatur. Återförslut ej behållaren efter avrinning.

AVSNITT 14: Transportinformation

14.1. UN-nummer

Kommentar Ej Klassificerad som farligt gods enligt ADR/RID/IMO/DGR.

14.2 Officiell transportbenämning

14.3 Faroklass för transport

14.4 Förpackningsgrupp

14.5 Miljöfaror

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

14.7. Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Lagar och förordningar	EU nr 453/2010 EG nr 1907/2006 (REACH) EG nr 1272/2008 (CLP) KIFS 2005:7 Kemikalieinspektionens föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter KIFS 2008:2 Kemikalieinspektionens föreskrifter om kemiska produkter och biotekniska organismer SFS 2011:927 Avfallsförordning AFS 2011:18 Hygieniska gränsvärden
Kommentar	Arbetskyddsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om Härdplaster (AFS 2005:18), samt Medicinska kontroller i arbetslivet (AFS 2005:6) skall följas. Vid yrkesmässig hantering får endast personer som har genomgått en särskild utbildning och läkarundersökning arbeta med produkten. Arbetskyddsstyrelsens kungörelse med föreskrifter och allmänna råd om hygieniska gränsvärden och åtgärder mot luftföroreningar (AFS 2011:18) skall följas.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

En Kemikaliesäkerhetsbedömning har utförts Nej

AVSNITT 16: Annan information

Förteckning över relevanta R-fraser (under avsnitten 2 och 3).	R20 Farligt vid inandning. R40 Misstänks kunna ge cancer. R48/20 Farligt: risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering genom inandning. R42/43 Kan ge allergi vid inandning och hudkontakt. R36/37/38 Irriterar ögonen, andningsorganen och huden.
Lista över relevanta Faroangivelser/H-fraser (i avsnitt 2 och 3)	H332 Skadligt vid inandning. H373 Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering H317 Kan orsaka allergisk hudreaktion. H315 Irriterar huden.

	<p>H335 Kan orsaka irritation i luftvägarna. H351 Misstänks kunna orsaka cancer H319 Orsakar allvarlig ögonirritation. H334 Kan orsaka allergi- eller astmasymtom eller andningssvårigheter vid inandning.</p>
Upplysningar som har lagts till, raderats eller reviderats	<p>2009-01-08: Säkerhetsdatabladet är översatt från engelska till svenska från den engelska förlagan. 2010-07-30: Kompletterad med kontaktperson (avsnitt 1). Kompletteringar med avfallskoder (avsnitt 13). Klassificerings och märkningsinformation under avsnitt 15 flyttat till avsnitt 2. Information om regler kring arbete med diisocyanater tillagd till flera avsnitt. Diverse mindre redigeringar för ökad tydlighet. 2013-03-03: Rubriker uppdaterade enligt förordningen (EU) nr 453/2010 2013-09-29: Mindre ändringar och redigering. 2014-05-11: Nytt underlag från tillverkaren.</p>
Ansvarig för säkerhetsdatablad	Tarkett AB
Kommentar	<p>Upplysningar i detta säkerhetsdatablad är baserat på våra och råvaruproducentens nuvarande kunskaper och uppfyller både EU:s och nationell lagstiftning. De bör uppfattas som en generell beskrivning av de säkerhetskrav som ställts till den som ska använda produkten, liksom det förutsätts att produkten används enligt anvisningar i avsnitt 1. Det är alltid användaren som har ansvaret för att uppfylla de krav som står angivet i nationella lagstiftningen. Ovanstående upplysningar utgör ingen garanti för produktens egenskaper. Säkerhetsdatabladet bör vara tillgängligt för alla som arbetar med produkten.</p>